

Hrvatska grančica

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 3

KROS UTRKA U KARAŠEVU...

STR. / PAG. 5

KARAŠEVSKA ZORA...

STR. / PAG. 6-7

CROAȚIA KLOKOTIČ...

„TRČIMO ZAJEDNO”
TRČANJE JE ZDRAVLJE

„TRČIMO ZAJEDNO”
TRČANJE JE ZDRAVLJE

Foto: Slavica Muselin

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku prikazat će se u petak 02.06.2017, u 19.30 sati. Gledajte nas!

REDAKCIJA:
COD ISSN 1841-9925

Redactor șef
Ivan DOBRA

Redactori:
Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Slavica-Maria
MUSELIN; Maria GIURCHIȚA

Colaboratori:
Maria LAȚCHICI; Pr. Davor LUCACELA; Petru MILOȘ

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Uniunea Croaților din România
327065 Carașova 22, jud. Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

UREDNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925

Glavni urednik:
Ivan DOBRA

Urednici:
Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija
MUSELIN; Marija ĐURKIĆA

Vanjski suradnici:
Marija LACKIĆ; Vič. Davor Lukačela;
Petar Miloš

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj
327065 Carașova 22, Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

www.zhr-ucr.ro

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku prikazat će se u četvrtak 08.06.2017, u 11.00 sati (prije podne). Svaka emisija pokušava obuhvatiti ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Ričice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

KROS UTRKA U KARAŠEVU	STR. 3
RADOVI U OPĆINI KARAŠEVO	STR. 4
KARAŠEVSKA ZORA NA "ETNORAMI"	STR. 5
CROATIA KLOKOTIČ	STR. 6
OTKUKANJE U KARAŠEVU	STR. 7
BRANKO KORNFEIND U KLOKOTIČU	STR. 8
ŠKOLA DRUGAČIJE	STR. 9
SVEČANA PROSLAVA KLOKOTIČANA	STR. 10
MASS-MEDIA ȘI PUTERE EI	STR. 11
ÎMPREUNĂ PENTRU UN MEDIU CURAT	STR. 12
O JELENI KRIŽARICI	STR. 13
PĂSTRĂV DE 1 MAI	STR. 14
ȘEDINȚA CONSILIULUI LOCAL	STR. 15
40. OBLJETNICA REĐENJA	STR. 15

ȘEDINȚA CONSILIULUI LOCAL CARAȘOVA

Miercuri, 24 mai 2017, la orele 9,00, în sala de ședințe a Căminului Cultural Carașova a avut loc o ședință ordinară a Consiliului Local. Ordinea de zi a ședinței a cuprins șapte proiecte de hotărâre, prezentarea raportului de Audit și a Deciziei Curții de Conturi-Camera de Conturi a județului Caraș-Severin și capitolul diverse.

Consilierii locali au aprobat cu unanimitate de voturi proiectul de hotărâre privind înființarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență Carașova, care cuprinde organigrama, statutul de funcții și regulamentul de organizare și funcționare. Proiectul de hotărâre vine ca urmare a actelor normative apărute recent în domeniul Situațiilor de Urgență, conform cărora serviciul pentru situații de urgență trebuie să îndeplinească anumite criterii, potrivit cărora, se schimbă și categoria serviciului, din categoria III în categoria I, tip C1, care va avea în componență un angajat și șaptesprezece voluntari. Gestionarea și prevenirea situațiilor de urgență la nivel local au un rol extrem de important, pentru că serviciile profesionale, de cele mai multe ori, nu pot interveni la timp atunci când sunt la o distanță considerabilă față de localitate, iar pierderile de vieți omenești și bunuri sunt în continuă creștere.

Cu unanimitate de voturi au fost aprobate următoarele proiecte de hotărâre: proiectul de hotărâre privind aprobarea modului de întocmire a registrului agricol la nivelul comunei Carașova, atât pe hârtie, cât și în format electronic, până la finele anului, urmând ca de la 1 ianuarie 2018

acesta să fie întocmit doar în format electronic; proiectul de hotărâre privind aprobarea devizului general aferent lucrărilor de „Amenajare magazie Cămin Cultural Nermed”, în valoare totală de 41,56 mii lei; proiectul de hotărâre privind rectificarea bugetului comunei Carașova pe anul 2017, la capitolul învățământ; proiectul de hotărâre privind aprobarea execuției bugetare pentru trimestrul I al anului 2017; proiectul de hotărâre privind alegerea președintelui de ședință, în persoana consilierului Păuța Mihai.

Ca urmare a nerespectării prevederilor contractuale, aleșii locali au aprobat cu opt voturi pentru și două abțineri proiectul de hotărâre privind rezilierea contractului de concesiune nr.1799/07.08.2014, încheiat între comuna Carașova și dl. Ghera Petru din localitatea Nermed.

La ultimul punct de pe ordinea de zi, primarul a prezentat raportul de Audit și Decizia Curții de Conturi, urmând ca după ședință fiecare consilier să primească câte o copie.

La capitolul diverse, aleșii locali au fost înștiințați de către primar despre faptul că documentația privind reabilitarea drumul Carașova-Clocotici este finalizată, lucrările urmând să înceapă cât mai curând. Pe de altă parte, Primăria Carașova intenționează să achiziționeze în viitorul apropiat un autoturism nou, datorită faptului că actualul mijloc de transport are defecțiuni multiple și nu mai prezintă siguranță în trafic.

Maria Giurchița

40. OBLJETNICA SVEČENIŠTVA

Vlč. Petar Dobra, župnik klokotičke župe, proslavit će u nedjelju 18. lipnja u Klokotiču 40. godine svećeničkog zvanja i vjernog služenja crkvi, odnosno 40 obljetnicu od svog zaređenja za svećenika. Proslava jubileja održat će se za vrijeme Svete mise zahvalnice Bogu u crkvi Svetoga Filipa i Jakova iz Klokotiča s početkom od 12 sati.

Vič. Petar Dobra rođen je u Karaševu 11. svibnja 1952. go-

dine u seljačkoj obitelji, od oca Ivana i majke Marte. Studirao je teologiju u Alba Iuliji, a 19. lipnja 1977. godine zaređen je za svećenika. Od iste godine kapelan je u Ričici, od 1. prosinca 1997. župnik je u Slatini Timiș, a od 1. travnja 1990. pa sve do danas župnik je klokotičke župe.

S ovim putem čestitamo jubilaru na velikoj obljetnici i na dugogodišnjem požrtvovnom, molitvenom i odricajnom radu u svjedočenju svećeničkog posvećenja.

Ivan Dobra

PĂSTRĂV DE 1 MAI!

Ca fiecare dintre pescari i împătimiti ai apelor de munte, am așteptat și eu cu sufletul la gură deschiderea noului sezon al pescuitului la păstrăv pe râuri de munte!

Deși vremea din ultimul timp nu prea a fost de partea pescarilor, apele râurilor au fost în mare parte tulburi și cu debit mult peste limitele normale, ca pescar hoinar ce sunt nu prea am avut cum să ratez prima întâlnire din acest an cu pistruiții apelor de munte.

În ultimii ani pescuiesc răpitori în Austria, o țară minunată din toate punctele de vedere, cu multe ape și râuri pline de pești, cu peisaje și lacuri de munte desprinsе parcă din povești. Așteptând cu sufletul la gură ziua de 1 Mai, am decis să-mi încerc norocul pe un râu mai mic, pe care speram să-l găsesc mai limpede decât râurile unde pescuiesc de obicei. Am hotărât să pescuiesc dimineața, la primele ore ale zilei, deoarece i-am promis soției și fetiței mele că după masă o să facem

grătar cu mici și bere, cum am fost obișnuiți la noi în țară. Am plecat nu foarte devreme, deoarece temperatura era destul de scăzută și știam că păstrăvii sunt încă sleiți și amețiți după o iarnă grea și geroasă. Am luat cu mine năluci de dimensiuni mici și câteva voblere cu care obișnuiam să pescuiesc la clean pe faimosul nostru râu din țară, Caraș. Am ajuns la locul unde urma să pescuiesc, iar prima impresie a fost a cea de a mă întoarce acasă, deoarece râul a fost cu mult peste debitul normal din zilele de vară. Mai mult, nălucile și voblerele pe care le-am ales erau

foarte ușoare și se pretau pentru o apă mică, pe o asemenea apă imi trebuia un arsenal cu câteva grame mai greu. Ceva speranțe aveam datorită apei, care era destul de limpede.

Locurile cu apă lină nu erau de găsit, după fiecare lansare debitul mare al apei ridica momeala artificială la suprafață, iar peștii se găseau fie la mijlocul adâncimii apei, fie la fundul apei pe albia râului. Am schimbat momeala cu voblere scufundătoare, am schimbat locurile de pescuit, am pierdut trei voblere pe care le regret și acum, însă fără nici o captură sau

măcar atac din partea peștilor. Ca și cum ar fi știut că este 1 Mai și de aceea se încapățâna să muște din momelile mele artificiale.

A ieșit și soarele până la urmă, undeva în jurul orei 11, iar eu trebuia să plec acasă pentru a încinge grătarul, fără o codița de pește. Totuși, odată cu ieșirea soarelui am schimbat oscilantele în favoarea celor mai mari rotative din cutia cu năluci și am făcut câteva lanseuri în amonte râului. Câțiva păstrăvi, nu foarte mari, mi-au urmărit rotativa până aproape de mal, fără să atace hotărât. Știam despre ce era vorba, așa că am inversat modul de recuperare a nălucii în josul râului, și am re-

cuperat rotativa destul de lent, cu opriri sacadate. Metoda aleasă de mine s-a dovedit foarte eficientă până la urmă, fiindcă m-am ales cu trei capturi și satisfacția de a fi prins păstrăv de 1 Mai, lucru pe care și-l dorește orice pescar de păstrăv. Păstrăvii nu au fost mari, ce-i drept, dar au fost mult mai mari decât cei pe care îi opresc braconierii de pe Caraș. Eu am oprit doar unul dintre ei, pentru fetiță, deși toți trei aveau dimensiuni peste limita legală admisă de lege aici în Austria. Pe ceilalți doi i-am eliberat în speranța că mă voi întâlni cu ei peste câțiva ani.

Am plecat în mare grabă acasă, mulțumit de rezultat, deoarece se făcuse ora 13:00, iar eu aveam de parcurs 100 km până acasă și mai aveam de măcinat și preparat carnea pentru mititei. Bineînțeles, nu era rezultatul așteptat de mine, dar eram fericit că am putut prinde 3 păstrăvi pe o asemenea apă și, mai ales, eram foarte mulțumit că ultima metoda aleasă s-a dovedit a fi foarte eficientă în circumstanțele descrise.

Intenția mea a fost să ajung în țară de 1 Mai, deoarece acolo este cel mai frumos, mai ales la căsuta noastră de vacanță din „Pinet”, împreună cu prietenii din tinerețe și un pahar de țuică de Carașova. Dar cum omul trebuie să se mulțumească cu ceea ce are, nu cu ceea ce vrea, recunosc că am petrecut și aici un 1 Mai plăcut, mulțumindu-mă cu un păstrăv pe grătar, mulți mici și bere rece.

Petru Miloș

KROS UTRKA U KARAŠEVU

Kros utrka „Volim trčanje”, organizirana 21. svibnja 2017. god. u Karaševu, privukla je na startnu liniju 154 mladih i odraslih sudionika iz svih karaševskih sela i Tirola.

Organizator natjecanja bio je Zajedništvo Hrvata, a glavna ideja je da u narednim godinama utrka postane tradicionalna i prikupi što veći broj natjecatelja željnih da se uključe u sport, da se bave i uživaju u njemu. Jer tko zna, možda će iz upravo ovakvih natjecanja izniknuti neka nova Doina Melinte ili Gabriela Szabo, višestruke svjetske prvakinje u atletici.

Prije samog starta atletičare je pozdravio Slobodan Gera, predsjednik ZHR-a i izrazio zadovoljstvo što je toliko velik broj entuziasta izdvojio vrijeme da dođe na natjecanje u drevno Karaševo. „Kros je organiziran za vas i zbog vas, a posebno me raduje što vidim među konkurentima tako velik broj djece. Siguran sam da će se netko od vas još jače zaljubiti u sport, uči u svijet atletike i početi ozbiljno trenirati. Jedan od naših ciljeva bio je omogućiti našoj zajednici da se okupi na jednom mjestu, da se svi zajedno dobro osjećamo i dobro zabavimo putem rekreacijskog

trčanja, a to smo vašim odazivom i postigli. Ja vam svim zajedno čestitam jer ste svi moralni pobjednici utrke, realni i iskreni pobjednici“.

Sudionici nisu bili podijeljeni po dobnim kategorijama, zajedno su se na dionici dugoj otprilike 2 km, dijelom asfaltiranoj, dijelom šljunčanoj, s dosta neravnina, natjecali trkači svih dobi, i mladi i odrasli. U trkačkoj opremi smo vidjeli i Slobodana Geru, predsjednika Zajedništva Hrvata, Petra Bogdana, prvog čovjeka karaševske općine, Đurđa Kurjaka, konsilijera u Mjesnom vijeću Karaševa, članove K. odbora Mikolu Pauna, Milju Vatava, Đurđa Šeru i druge uglednike iz karaševskog javnog i političkog života. Svi su oni promovirali zdrav život kroz rekreativno trčanje i svojim sudjelovanjem pružili podršku ovakvoj vrsti sportskog natjecanja.

U utrci gdje su svi bili pobjednici, prvi je ušao u cilj Petar Domaneanc, drugi je bio Petar Ribar, a treće najbolje vrijeme je postigao Markus Ribar. „Nije ni

važno što sam ja prvi stigao do cilja, izjavio je skromni pobjednik odmah po završetku utrke, važno je što smo na ovaj način afirmirali ovu sportsku disciplinu i prikazali naše mjesto u najboljem svjetlu. Kamo li sreće kad bi se ovakva i slična sportska natjecanja što češće organizirala jer bi se samim time promovirao, između ostalog, zdrav način života“, poručio je na kraju izjave Petar Domaneanc.

Organizator se pobrinuo da nijedan natjecatelj ne ode doma bez simbolične nagrade koja će ga podsjetiti na prvu ediciju Kros utrke iz Karaševa. Svim sudionicima su pripremljene majice, medalje, a trojici najbržih su u okviru svečane ceremonije održane na otvorenoj sceni dodijeljeni pehari. Unatoč umoru, druženje participanata iz karaševskih sela je trajalo do kasno poslijepodne, uz dobru muziku, čevape i osvježavajuća pića.

Ivan Dobra

RADOVI U OPĆINI KARAŠEVO

Žitelji Karaševa nestrpljivo očekuju početak radova na carinskom putu Kajć-Kantar.

Općini Karaševo odobren je, prošle godine, od strane Nacionalnog programa za seoski razvoj, program kojega financira Europska unija i Rumunjska vlada, projekt za asfaltiranje ovog glavnog karaševskog ekonomskog puta.

Nakon razgovora s knezom Petram Bogdanom, doznali smo da je napravljen tehnički projekt te se očekuje potpisivanje Ugovora za financiranje radova: „Sad smo u situaciji da potpišemo Ugovor za financiranje, samo što nam treba dozvola za izgradnju. To se promijenilo sad u zadnje vrijeme, toga prije nije bilo. Prije je trebalo samo napraviti tehnički projekt i potpisati ugovor, sad treba da dobijemo i tu autorizaciju, ali da dobijemo tu autorizaciju treba nam i autorizacija od Drumuri naționale i od Drumuri județene. Nakon što dobijemo te autorizacije, imamo termin do 12 lipnja da potpišemo ugovor. Nakon toga, u najkraće vrijeme (tjedan-dva), konzultant će izraditi dokumentacija za dodjeljivanje te će se izvođenje radova izvoditi direktno na natječaj. Ukoliko ne budu nikakve kontestacije, ja se nadam da ćemo do Velike

Inauguriranje Doma kulture u Jabalču

uvođenje kanalizacije u Jabalču te projekt za moderniziranje infrastrukture u Karaševu, koji obuhvaća asfaltiranje nekoliko ulica i to: Luku, od Wilčikonje pa sve do ispred crkve, ulaz kod Viktorine, od mosta u doljnoj strani sela, od Pirče, kako se kaže, pa sve do kraj sela do Mačka i od Krdulje do Svete Marije Lurdske.

Također, od karaševskog kneza smo doznali da na drugi dan Uskrsa, mladi iz Jabalča su organizirali jedno malo slavlje, da bi proslavili završetak radova na Domu kulture. „Mladi iz Jabalča organizirali su se i napravili jedan mali bal. Oni su doveli i platili muziku, to su oni sve organizirali. Što se tiče Doma kulture, radovi su dovršeni, on je funkcionalan i dotiran sa svim potrepsinama. Ostalo je još da se stave klime, televizori i namještaji. U Centru za stare osobe, također se očekuje da bude stavljena klima i struja. Strujom smo imali neke probleme, ali se i to riješilo. Za kratko vrijeme i ovaj Centar će biti funkcionalan, a to znači da će tamo biti jedna osoba koja da brine o čistoći. Tamo su očekivani stari ljudi da igraju šah, čitaju novine, gledaju televiziju i provedu vreme skupa, kako bi im starost bila što ljepša.“

Projekt koji obuhvaća uvođenje kanalizacije u Karaševu, izgradnju Centra za stare osobe u dvorištu Dvojezične Gimnazije te moderniziranje Doma kulture u Jabalču, jedan je od najvećih investicija u našem mjestu. Ukupna vrijednost projekta iznosila je više od 2 milijuna eura, a novci su bili osigurani od Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

Prošle zime odobreni su radovi na popravku puta prema Jabalču. Radovi su u tijeku, put će biti plombiran i rehabilitiran, a ukupna cijena investicije iznosi oko 225 tisuće leja. Očekuje se u skorije vrijeme i popravak županijskog puta Karaševo-Klokotič.

Lina Tincul

Popravlja se put prema Jabalču

Gospe krenuti s asfaltiranjem Kajća sve do Kantara. Pored asfaltiranje Kajća je obuhvaćeno i asfaltiranje sokaka što ide ispred Gimnazije, preko Jarka i izodi kod Magiče, asfaltirat ćemo i dio puta od komande do spajanja s Kajćam. Istovremeno, asfaltirat će se i Bačuneasa sve do Fričkoša.”

Prema karaševskom knezu ovi sokaci će biti zadnji asfaltirani, ali prvi na listi za priključivanje na kanalizaciju, baš zbog toga da ne budu ponovno cepani. Ostali sokaci neće biti asfaltirani dok ne bude završeno povezivanje na kanalizaciju, jer nema smisla da se rade sokaci, da se ulože novci na put, a on da bude nakon toga ponovo sacepan.

U mjesecu ožujku, karaševska komanda poslala je Ministarstvu razvoja projekt za uvođenje vodovoda i kanalizacije u selu Nermid, projekt za

O JELENI KRIŽARICI I NJEZINOM SINU CARU KONSTANTINU VELIKOM

U nedjelju 21. svibnja mogle su se čuti preko televizije i ostalih medijskih sredstava čestitke upućene svima koji nose imena Jelena (Elena) i Konstantin.

Anjihova imena potječu od imena kraljice Jelene, u hrvatskom narodu poznate kao kraljica Jelena Križarica, čiji se spomendan slavi 18. kolovoza. S kršćanskog i povijesnog aspekta smatramo nužnim i korisnim kratko opisati ova dva velika kršćanske povijesti. Kao što smo naveli, pravoslavni ih svijet slavi 21. Svibnja. No po čemu su oni poznati?

Car Konstantin poznat i kao Konstantin I. Veliki vladao je od 306. do 337. godine nasljedivši svog oca, cara Konstancija I. Klora. Kako je u to doba bilo čak četiri cara, u borbi protiv Maksencija kod Milvijskog mosta 312. godine Konstantinovi su vojnici na svojim zastavama i štitovima nosili oznaku križa (kristogram). Predaja kaže da je noć prije bitke Konstantin sanjao križ, i taj je znak Konstantin uzeo pokazavši da je za svoga zaštitnika izabrao kršćanskoga boga. Iako je car Konstantin imao vojsku od samo trideset tisuća vojnika a Maksencije čak sto tisuća vojnika, u kratkome okršaju Maksencije je doživio poraz. Kao spomen na pobjedu u toj bitci, u Rimu je izgrađen slavoluk. Car je Konstantin dao izgraditi i ogromni kip koji ga je prikazivao kako gleda prema nebu i u ruci drži vojni stijeg s prikazom križa. Prema povijesnim izvorima, car Konstantin I Veliki bio je sposoban vođa, preuredio je upravu carstva, napravio novčanu reformu tako što je počeo koristiti zlatnike kao novac.

Od godine 330. stoluje u

novoj prijestolnici Konstantinopolu ili Carigradu, koji je dobio naziv po njemu (današnji Istanbul u Turskoj). Nakon sedam godina, 337. Konstantin se teško razbolio i sluteći da će uskoro poći s ovoga svijeta odlučio se krstiti. Umro je 22. svibnja godine 337. godine, a tijelo preminuloga cara preneseno je u Carigrad i pokopano u crkvi Svetih Apostola.

No za kršćanstvo od većeg je značaja majka cara Konstancina, kraljica Jelena (Helene, Elena). Bila je iz skromne obitelji, ali zbog svoje ljepote car Konstancije Klor uzima je za ženu. Kada je on imenovan cesarom, morao se rastati od nje jer je ona bila pučkoga podrijetla a državni su interesi zahtijevali da se on oženi Teodorom, iz plenenite obitelji. No nakon smrti Konstancija Klora, njegov sin Konstantin svoju majku Jelenu proglašava caricom dajući joj ime Augusta. Dao joj je slobodan pristup carskoj blagajni, a njezino ime i lik utisnuo na kovani novac. Povijesni izvori navode da je bila ponizna i bogobojazna žena.

Dijelila je siromasima odjeću i novac, zauzela se za oslobađanje mnogobrojnih zatvorenika osuđenih na prisilni rad po rudnicima. Godine 326. puna pobožnosti odlazi na hodočašće u Svetu zemlju sa željom da obiđe sva mjesta kojima je hodao Isus Krist. Iste je godine prema predaji našla Isusov križ. Naime, dala je kopati na brdu Kal-

variji, i tamo su pronađena tri križa, a Jelena, na savjet jeruzalemskog biskupa Makarija, na te je križeve položila tri bolesnika. Onaj na kojem su bolesnici ozdravili bio je znak da je to Isusov križ. Kao uspomenu na taj čudesni događaj žarko se zauzela kod svog sina cara Konstantina za izgradnju bazilike rođenja u Betlehemu i bazilike uzašašća na Maslinskoj gori. Još je mnogobrojna dobra djela za života napravila carica Jelena Križarica, poznata kao zaštitnica kršćana, s pravom zasluživši naziv sveta. Preminula je 18. kolovoza godine 329. u Konstantinopolu. Kasnije joj je tijelo preneseno u Rim. Zaštitnica je arheologa, obraćenika, rastavljenih supružnika, ali i zaštitnica mnogih župa po Hrvatskoj i diljem svijeta. Ovom prigodom čestitamo i mi svim našim Jelenama, Jelama i Jelkama, Elenama i Helenama!

Maria Lațchici

„ÎMPREUNĂ PENTRU UN MEDIU MAI CURAT”

Motto: „Învățați să ocrotiți natura! Ea este bunul nostru cel mai de preț!”

In perioada 4-5 mai, Uniunea Croaților din România a organizat o acțiune ecologică intitulată „Împreună pentru un mediu mai curat”.

Proiectul a avut ca scop implicarea elevilor, profesorilor și a comunității locale în acțiuni ecologice precum și transformarea comportamentelor cotidiene nesănătoase în stiluri de viață ecologice și durabile, prin întreținerea unui ambient curat. Principalele obiective ale acțiunii au fost curățarea parcurilor, străzilor, trotuarelor și a rigolelor, ecologizarea malurilor râurilor din comună, conștientizarea populației privind importanța protejării mediului și a colectării selective, educarea tinerei generații în spiritul frumosului și a unui comportament prietenos față de mediu, dar și mobilizarea și implicarea populației în acțiuni de voluntariat.

Invitați la această acțiune au fost toți cei care recunosc importanța unui mediu înconjurător curat, doresc să se implice în astfel de acțiuni de ecologizare și vor să dea un exemplu de responsabilitate socială și educație civică. Toate materialele necesare desfășurării activității de ecologizare (saci de gunoi, manșuri) au fost puse la dispoziție de către organizatori. Coordonaorul proiectului inițiat de UCR

a fost Ghera Milovan Petar care, împreună cu echipa sa din cadrul Departamentului pentru programe, a dorit să contribuie la protejarea naturii și la sensibilizarea cetățenilor

cu privire la colectarea și gestionarea corespunzătoare a deșeurilor.

Acțiunea de ecologizare a început joi, 4 mai, în localitatea Nermed, unde elevii claselor primare, în frunte cu președintele organizației locale Nermet a Uniunii Croaților din România, domnul Todor Ivan, dar și mai mulți voluntari din partea UCR au ecologizat câteva puncte importante din localitate. Pet-uri, ambalaje din plastic și hârtie, cutii și alte resturi menajere au fost adunate de pe malurile pârlului Nermed și din apropierea școlii și depozitate în saci de unică folosință.

Vineri, 5 mai, a fost rândul elevilor Liceului Teoretic Bilingv Româno-Croat Carașova și ai Școlii Generale nr.2 Carașova să fie vo-

luntari pentru o zi. De data aceasta, un număr de 48 de voluntari au răspuns chemării la acțiune și și-au unit forțele pentru a aduna deșeurile „uite” de alții. Sub genericul „Împreună pentru un mediu mai curat” s-a realizat mai întâi ecologizarea zonei din apropierea școlilor generale din localitatea Carașova, apoi elevii și voluntarii au adunat gunoarele aruncate la voia întâmplării din par-

cul aflat în spatele Primăriei și au continuat ecologizarea pe malurile râului Caraș, până la terenul de fotbal din localitate. Pe tot parcursul acțiunii, elevii au fost atenți supravegheați de profesori. În numai câteva ore s-au adunat o mulțime de saci de deșeuri aruncate la întâmplare de persoane certate cu civilizația, bunul simț și grija față de mediul în care trăim. La finalul acțiunii, fiecare voluntar a primit, din partea organizatorilor, câte o diplomă de participare.

Acțiunea de ecologizare a fost o ocazie bună pentru a ne aminti că fără curățenie și educație, nu poate exista civilizație. Deși niciodată nu vom putea să curățăm tot ce se aruncă la întâmplare, această acțiune a fost un început, în speranța că lucrurile se vor schimba și alți semeni de-ai noștri vor întreprinde acțiuni de voluntariat.

Maria Giurchița

KARAŠEVSKA ZORA NA “ETNORAMI”

Treća edicija festivala „Etnorama” održana je od 12. do 14. svibnja 2017. god. u parku Herăstrău iz Bukurešta, ulaz Charles de Gaulle i ponudila je mnogobrojnoj publici raznoliku sliku kulturnog specificiteta nacionalnih manjina i zajednica s ovog prostora. Organizator kulturnog događaja iz rumunjskog glavnog grada bila je bukureštanska gradska vijećnica, posredstvom Središta za stvaralaštvo, umjetnost i tradiciju te Udruženja za gradsku kulturu i okoliš.

Već treću godinu zaredom, festival je okupio neke od najomiljenijih autohtonih i stranih formacija te ansamble etničkih manjina iz Rumunjske, koji su predstavili bukureštanskoj publici autentične ritmove i plesove specifične nacionalnim manjinama. Svrha festivala je bila okupiti na jedno mjesto i predstaviti široj publici draž reprezentativnih etnija s rumunjskog prostora jer upravo nacionalne manjine, s ljepotom svojih tradicija i raznovrsnošću svojih običaja, doprinose u velikoj mjeri bogatstvu kulture jedne nacije.

Na velikoj improviziranoj sceni iz multikulturalnog prostora parka Herăstrău nastupili su Dubioza Kolektiv, Subcarpați, Kiril Djaikovski, Domino, Mahala Rai Banda, Marius Mihalache Band, Fanfara Transilvania i White Mahala. Između ostalih, dio svoje kulture predstavili su putem tradicionalnih plesova ansambl Ukrajina “Kozaciok”, ansambl Nijemaca “Korona”, ansambl Slovaka “Cеровина”, ansambl Srba “Kolo”, ansambl Grka “Ellas”, ansambl Talijana “Si-

no se isticala Biserka Bokšan, koja je inače bila proglašena drugom pratiljom na izboru “Miss Supranational Austrije i hrvatskog iseljništva”, održanom 6. svibnja u Beču.

Osim muzičkih i plesnih spektakla, proslavu kulturalne raznolikosti obilježile su razne izložbe starih predmeta i drugih vrijednih kreacija manjinskih zanatlija te tradicionalna jela i gastronomski specijaliteti manjina, kao njemačka kobasica, gulaš, baclava, kurtos, halva, goffre, libanski sladoled ili turska kava u pijesku.

Park Herăstrău nalazi se na obalama istoimenoga jezera i najveći je park

Članovi Karaševske zore i muzička formacija

amo Di Nuovo Insieme”, ansambl Hrvata “Karaševska zora” i drugi ansambl nacionalnih manjina iz Rumunjske, Karaševska zora, kulturno-umjetnička formacija Zajedništva Hrvata, nastupila je prvi put na festivalu “Etnorama” i predstavila je prisutnoj publici tradicionalnu karaševsku nošnju i naše stare plesove. Među članovima naše formacije, koji već čitav niz godina uspješno promoviraju karaševsku tradiciju i običaje, poseb-

iz Bukurešta. Područje iz okolice jezera Herăstrău bilo je tijekom vremena omiljeno mjesto za promenade bukureštanskog visokog društva. Ipak, uređenje parka je počelo tek 1936. godine, a iste je godine profesor Dimitrie Gusti osnovao na obalama jezera čuveni Muzej sela.

Park Herăstrău ima površinu od 187. ha. Imao je tijekom vremena nekoliko naziva: Parcul Național, Parcul Carol al II-lea i Parcul I. V. Stalin. Sve dok je imao ovaj zadnji naziv, na samom ulazu u park se nalazio spomenik Lenina, podignut 1951. g. i srušen 1962. g. Danas se na otprilike istom mjestu nalazi spomenik Charles de Gaulle.

Ivan Dobra

Nastup Karaševske zore u parku Herăstrău

CROATIA KLOKOTIČ

Recolta Ravnik, Voința Lupak i Croatia Klokotič, tri su karaševske ekipe koje igraju u nižim ligama rumunjskog nogometnog natjecanja, odnosno u četvrtoj i petoj ligi Karaš-severinske županije.

Ekipa iz Klokotiča može se ponositi s time da domaće nogometne nastupe održava na najboljem terenu iz cijele pete lige. I ne samo. Brojni su posjetitelji (nogometni suci, tehnički promatrači, gostujući igrači i drugi...) ocijenili da je igralište nedavno izgrađenog Župnog stadiona u Klokotiču među najboljima u županiji.

A ovo nije jedini razlog dike klokotičkog tima.

Kraj protekle nogometne sezone zatekao je Croatiu na vrhu ljestvice pete lige, a situacija se nije izmjenila ni nakon devet odigranih kola tekuće sezone. Povrh toga, utakmicu dvadesetog kola odigranu na domaćem terenu protiv Intera Greoni (kojoj smo prisustvovali, međuostalom, i s namjerom prikupljanja materijala za članak), završila je s visokih 8-1 za Croatiu.

Župnika Petra Dobru možemo smatrati dušom klokotičke ekipe. On je, godine 2008., u razgovoru sa svojim prijateljem fra. Mario Jurišićem, župnikom u Zmijavcima u Hrvatskoj, stigao na zaključak da bi Klokotiču korisnije bilo ako bi jednu od crkvenih livada pretvorio u nogometno igralište. „Dobio sam tada jedan dio financijske podrške od mojih prijatelja iz Hrvatske, iz Zmijavci – reći će nam velečasni Dobra – da kažemo, negdje oko 60 posto. Ostalo sam ja potpomogao. Tri godine je trajala radnja na ovome terenu. Spustili smo zemlju odozgo i povišili meter i pol nivo igrališta. Godine 2010. kada smo posvetili stadion, prva odigrana utakmica, na svježem trav-

njaku, bila je između Croatie Klokotič i Croatie Zmijavci. Završilo je nerješeno 3-3, ali mi smo tada bili sretni i radovali smo se svi skupa utakmici.

I tako, od tada kretali smo se po petoj ligi, pa četvrtoj ligi, pa, opet petoj. Financijski stojimo dosta loše. Općina Lupak plaća suce, dok ostalo plaćamo mi, pet-šest osoba. Dajemo igračima napojnice, stavljamo na raspolaganje minibuseve kada ekipa igra u gostima, a kada igraju kod kuće počastimo dečke sokovima, čevapčićima i tome slično. Zgradu smo počeli podizati 2011. godine, još uvijek radimo na time. Skoro se ovio novi pokrov. To je koštalo oko devet tisuća eura, od kojih sam pet tisuća dobio preko Veleposlanstva Republike Hrvatske, a ostale četiri nadoknadio sam od mene. Želio sam da sve ovo izgleda ugodno i lijepo za naše selo i mislim da to baš tako i djeluje. Još ima dosta posla s uvođenjem struje i vode, ali sve će se polako riješiti.

Igrači klokotičke momčadi su većinom iz naših sela, imamo i nekoliko iz Ričice, ali nije važno odakle su jer tko igra za naše selo, taj je naš. Planovi su nam da od sljedeće godine igramo u četvrtoj ligi, ali za to će se morati još više ljudi uključiti i financijski podržati ekipu jer su i troškovi održavanja u četvrtoj ligi veći.“

Klokotički sastav može se pohvaliti i s time što konstantno na listi ponajboljih strijelaca lige ima barem jednog od svojih igrača. Ifca Gheorghe (GIGI) iz Jabalča, prvi strijelac ekipe i drugi na ljestvici

im kako se je nekada plesalo kada su bili oni novaci. Treći danac, otplesao je novak, Nikola Žigmul koji je zatvorio kirvajsko veselje svojim plesom tradicionalnih karaševskih igara. Nakon toga uslijedile su društvene pjesme i veselje je potrajalo do kasno u noći. Jedan dio mladih mještana, zajedno sa svojim gostima, odlučili su nastaviti kirvajsko veselje u lokalnom kafiću gdje su se družili i plesali do ranih jutarnjih sati.

Generacija 1973. pokrenula stari danac

Stoga, dragi čitatelji Hrvatske grančice, kad vas netko pozove na kirvaj rado idite, jer je to možda jedna od rijetkih prilika kada možete uzeti malo slobodnog vremena i otići svojoj dragoj rodbini ili pak pri-

jateljima, sjesti s njima za stol i popričati o svemu što vam leži na srcu. Istina je i ta da smo danas svi zauzeti, ali slobodnog vremena ćemo naći jedino ako to i želimo. Završila bih ovaj članak s citatom, J. A. Kennedy, koji je rekao: "Usporite. Uzmite si vremena. Ne žurite kroz život. Čitavo vaše biće prilagođeno je da na jednom malom području obavlja jednu po jednu zadaću. Jedini način na koji možete živjeti bez naprezanja jest da živite sada – u ovom trenutku".

Slavica Muselin

MASS-MEDIA ȘI PUTEREA EI

Este foarte important să conștientizăm importanța rolului mass-mediei în zilele noastre, însă această realitate nu ar trebui să devină obsesivă sau vitală. Impactul informației, fie că e vorba de televiziune sau radio, fie că vorbim despre presa scrisă, asupra unei comunități, a societății și a opiniei publice este unul uriaș. Iar cât de bine și cât de rău ne poate face tot acest cumul de date prezentat de canalele informative sau de cele de divertisment, depinde, în bună măsură, de fiecare dintre noi. Cum digerăm tot ceea ce ni se oferă și cum facem diferența între informațiile "frumos împachetate" și cele cu adevărat prețioase, ei bine, totul depinde de capacitatea fiecărui individ în parte de a discerne și a face alegerile potrivite.

Se spune că o imagine face cât o mie de cuvinte, iar televiziunea și internetul ne pot confirma lucrul acesta. Ceea ce mi-a atras atenția în mod special este faptul că emisiunile de televiziune, articolele de ziar sau paginile de internet din care putem învăța ceva și de unde ne putem îmbogăți semnificativ cultura generală nu sunt la mare căutare, comparativ cu cele din care avem puțin de învățat sau chiar deloc. Acestea din urmă sunt accesate în ultimul timp de un public tot mai numeros cu toate că ele contribuie doar în mică măsură la educația noastră, la creșterea nivelului nostru de cultură. Să fie oare alții vinovați că noi nu știm sau nu vrem să facem alegerile potrivite?

Unul dintre posturile de televiziune din România care are spațiu special alocat realizării de emisiuni în limba minorităților naționale este Televiziunea Română. Printre altele, la televiziunea națională se promovează evenimente culturale importante din sânul minorităților naționale și se prezintă valorile tuturor comunităților conlocuitoare din acest spațiu multicultural.

Ca minoritar în România, nu poate decât să mă bucur privilegiul de a mă putea exprima în limba maternă pe un post național de televiziune, de a putea să-mi promovez originile, cultura, obiceiurile și, nu în ultimul rând, apartenența religioasă. Și nu suntem puține minorități cu acest drept, pentru că în țara noastră, pe lângă maghiari și germani, mai conviețuiesc în deplină armonie și alte 18 minorități naționale, unele mai reprezentative numeric, altele mai puțin numeroase. Ceea ce mă întristează profund și mă nedumerește în egală măsură este faptul că suntem puțini la număr atunci când trebuie să urmărim emisiunile dedicate nouă și, în acest fel, să ne apărăm audiența. Oare chiar nu suntem interesați unii de alții sau ne cunoaștem prea bine ca să mai urmărim și emisiunile dedicate nouă? Minoritățile naționale își pot menține dreptul de a avea alocat spațiu în media cu condiția firească să conștientizeze necesitatea și importanța respectării acestui privilegiu. Făcând aceasta, am ajunge să ne cunoaștem mai bine tradițiile și obiceiurile, am fi sensibili la problemele celorlalți și mândri de reușitele comune.

Slavica Muselin

SVEČANA PROSLAVA KLOKOTIČANA

Na blagdan Svetih apostola Filipa i Jakova, 3. svibnja, Klokotičani su proslavili zaštitnike mjesne župne crkve. Posebna je to svetkovina za mještane ovoga sela. Nažalost, nekadašnje oduševljenje i sva ta potrebna priprema oko proslave kirvaja znatno se promijenila u zadnjim godinama. Da li je to danas, zbog sve manjeg broja stanovnika i znatno većeg iseljavanja mlađih naraštaja u inozemstvo, ili je to posljedica užurbanosti života i nedostatak vremena suvremenom čovjeku, ne bih vam znala točno reći. Ono što vidim i osjećam je da se su kirvajska svečanost i sav taj duh proslave, sve te pripreme, znatno umanjene i omalovažene danas. Nekada, doći u Klokotič na kirvaj bio je lijep i nezaboravan doživljaj o kome se je pričavalo još dugo vremena. A sada... sutradan, skoro nitko više ne govori o tome, kako je bilo i što se desilo. Većina juri na posao a kad s posla dođe, opet o poslu razmišlja. Suvremeni čovjek nema više vremena ni za sebe, ni za druge.

I da se vratim svome kirvaju. Mali kirvaj, kako ga Klokotičanje nazivaju, prvi je po redu kirvaj, kako kod Klokotičana (jer oni imaju još jednog u rujnu mjesecu) tako i u ostalim selima gdje ima karaševskih Hrvata. Malim kirvajem zapravo i započinje proslava kirvaja u našim krajevima. Iako su Klokotičanje nekada najveći dio svoga vremena poklanjali poljuprevrednim radovima koji su se odvijali u ovom periodu te nisu imali toliko vremena boraviti kod kuće, ipak, znali su uzeti dovolj-

Milan Švenak pokrenuo prvi kirvajski danac

no slobodnog vremena od poljskih radova kako bi se što ljepše i što urednije pokazali na kirvaju. U tom bi periodu, marljivo i lijepo počistiti svoju kuću, crkvu i selo. Kad bi gosti i obitelji iz susjednih mjesta došli na proslavu kirvaja, domaćini bi pokazali sebe, svoju kuću i selo u najboljem svjetlu, a za odjeću da i ne spominjem. Žene su znale i po noći raditi kako bi za ovu svetkovinu sela obnovile za svoje najdraže odjeću koju bi odjenuli prigodom proslave.

Kirvajsko slavlje započinje svečanom Svetom misom, koju je ove godine predvodio vlč. Petar Rebedžila, župnik susjedne župe, Karaševo, a nadahnutu propovijed održao je vlč. Davor Lukačela, župnik u Žimboliji i koji je porijeklom, Klokotičanin. Na Svetoj misi, sudjelovalo je ukupno šest svećenika i svi su rodом iz karaševskih sela. Poslije Mise, običaj je da se dobivenim blagoslovom krene kući i ruča u obitelji s pozvanom rodbinom i prijateljima. A da su Klokotičanje najbolji domaćini, tu se ništa nije promijenilo. Tko god da dođe u kuću Klokotičana, neće izaći ni žedan, ni gladan. Poslije ručka, nakon domaćih delicija poput pileće juhe, sarme, raznovrsnog mesa, domaćih kolača i domaće rakije ili pak vina, nema šanse da netko ode svome domu nezadovoljan. I kako za kirvaj goste se ne puštaju svojim domovima bez vrećice ili pak košarice pu-

nom hrane, kolača i rakijice ili pak boce piva, to je običaj koji se je sačuvao i dan danas, ne samo u Klokotiču, već u svim karaševskim selima. Da bi proslava bila savršenija, za drage goste i mještane koji se vole lijepo zabaviti, poslijepodne očekuje ih i selska igranka, bez koje je nezamišljiva proslava kirvaja.

Ove godine za ugodnu atmosferu pobrinula se formacija Milana Todora (Žička Band), koja je razveselila mještane i goste do kasno u noć s tradicionalnim karaševskim plesom (danac, portanje i na mestu). Prvi danac pokrenuo je Milan Švenak s njegovom djevojkom, Aleksandrom Vuk. Ono što je odstupilo od ovogodišnjeg pravila, da novaci započnu sve igranke i zaplešu prvi danac s djevojkom koja im se sviđa, bilo je to da, drugi danac, ove godine pokrenula je generacija 1973. Čast pokrenuti tradicionalni karaševski danac pripala je dr. Milji Vatavu, koji je zajedno sa svojom suprugom i kolegama iz Osnovne škole, svečano proslavio 30 godina od završetka Gimnazije. Lijepa inicijativa ove generacija nadahnula je mlade i sve prisutne mještane a i njihove goste, pokazavši

najboljih strijelaca lige, iako nije imao baš najbolji dan, kao što je nama sam priznao, zabio je gostima iz Greonja tri prekrasna gola. „Prva sedam kola bio sam primoren pauzirati, nisam igrao od zadnjeg kola prvog dijela prvenstva, zbog ozlijede na gostovanju u Șoșdeai. Imao sam nategnuće ligamenta i nisam dosada nikako igrao. Ova je prva utakmica koju igram u drugom dijelu prvenstva. Drago mi je dolaziti u Klokotič, od tri godine ovdje igram i uvijek se veselim kad dolazim. Došao sam u prvom redu pomoći ekipi naših Hrvata, zato što ova momčad predstavlja naša sedam sela. Naša želja je promovirati u četvrtu ligu, no moramo još vidjeti raspoložemo li potrebnom snagom. Mi smo amateri, svi smo zaposleni i radimo druge stvari osim što igramo nogomet, zato ne možemo da se pripremimo kao pravi profesionalci. Sve ovo što radimo, radimo iz poštovanja prema ovim našim selima i za hrvatsku manjinu.“

Staf ekipe i rezervni igrači

OTKUKANJE U KARAŠEVU

Predvođeni ravnateljicom Alinom Miștoiu, učenici devetog i desetog razreda Dvojezične gimnazije u Karaševu posjetili su strugu Mikole Hoce, iskusnog ovčara iz najvećeg naselja karaševskih Hrvata. Povod je bio snimanje reportaže o jednom starom karaševskom ovčarskom običaju

– otkukanje. Reportaža je bila prikazana na nacionalnoj fazi natjecanja „Călătoria mea multiculturală (Moje multikulturalno putovanje)“ održanoj u gradu Botoșani od 25 do 27 svibnja. Tema natjecanja bila je „Važni trenutci naše tradicije koji mi obilježavaju život“. Akcija srednjoškolaca odvijala se uz pomoć Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj.

Daniel Lucacela

Tribine Župnog stadiona

Kako smo doznali, uz velečasnog Dobru stoje još par ljudi povezani zajedničkim interesom – dobrobitom klokotičke ekipe. Jedan od njih je Milorad Blaž (Milan), čovjek koji se, međuostalome, brine da igralište Župnog stadiona bude spremno za odigravanje domaćih utakmica. „Sa mnim su još i doktor Milja Vataav, Paja (Militrans), jest i Marijan Padineanc, ali ja imam, možda, nešto više slobodnog vremena od njih, pa više vremena provodim ovdje. Ja kupujem boju za označavanje igrališta, vozim sa svojim busom dečke na gostujuće utakmice, donio sam, eto, za navijače jedan bubanj, kojeg nam je poklonio Banul, jedan od mještana, i tako... Ipak, mi očekujemo da se još netko od naših sumještana implicira, jer ima dosta onih s finansijskim mogućnostima u našem selu koji nisu do sada dali podršku našoj ekipi.“

Daniel Lucacela

BRANKO KORNFEIND PONOVRNO U KLOKOTIČU

Da su i Karaševci počeli svirati tambure, to nije više nikome strano.

Svi već znaju o Klokotičkim tamburašima, o mladoj grupici koja se negdje krajem 2015. godine konstituirala kao tamburaški bend. Četrnaest tamburaških početnika postavili su tada temelje prvog karaševskog tamburaškog zbora, a njezinoj su konstrukciji pridonijele brojne osobe.

Inicijativa nabave trzalačkih instrumenata došla je od doktora Milje Vatava, podrškom svećenika Petra Dobre i Marjana Tjinkula, koji su se obratili Hrvatskom veleposlanstvu u Bukureštu i dobili

onirskog zadatka podučavanja prvih karaševskih tamburaša. On skuplja sve mlade interesirane u sviranju tamburica i počinje s njima vježbati. Za početak stvara dvije grupe: klinici i odrasli, ali kasnije, zbog nestašica vremena osredotočuje se samo na odrasle, koje i dan-danas podučava.

Velečasni Branko se od tada još četiri puta susreo s njegovim učenicima u Klokotiču, a zadnjeg je puta u četvrtak, nakon ovogodišnjeg Uskrsa, ljubazno pristao dati nam jedan intervju.

obećanje da će im se troškove nabavke podmiriti.

Deset tambura izrađenih u radionici Katulić iz Buševca u Hrvatskoj pronalaze tako put do Klokotiča, a protuvrijednost od 3600 eura isplaćuje se, po obećanju Veleposlanstva, preko Hrvatske Matice Iseljenika.

Međutim, nabavom tamburica sredio se samo jedan dio posla. Moralo se još naći one koje da tamburice sviraju, a moralo se naći i nekoga tko će, na koncu, njih poučavati. A nije ni jednu od tih stvari bilo lako riješiti. S jedne strane, zato što je tambura bila strana karaševskom folkloru te malo je bilo i onih što su izrazili želju da se uključe ovom projektu, dok je s druge strane, još teži problem predstavljao pronalazak instruktora. Stoga su tamburice stajale pod inventurom u klokotičkom župnom domu skoro dvije godine, bez da ih itko dotakne.

Pred kraj 2015., velečasni Petar Dobra poziva u Klokotič svog prijatelja, velečasnog Branka Kornfeinda. Pored toga što obavlja dužnost župnika u austrijskom Gradišću, velečasni je Branko vrstan tamburaš, tako da se on, naposljetku, primio i pi-

Kako je došlo do toga da vi, koji živite i obavljate svećeničku dužnost u Austriji, postanete instruktor tamburaških početnika u Rumunjskoj?

To je bilo prije dvadeset godina, mislim da je bio kirvaj ovdje u Klokotiču, nakon mise bili smo u župi i tamo su došli neki mještani pa su pjevali. A ja, njima rečem – pa, ljudi, vi divno pjevate! Zašto ne stvorite neki tamburaški sastav?

Onda ja, svaki put kad sam dolazio, govorio sam i velečasnome Marjanu i velečasnome Petru – dajte probajte nešto s tamburami! Konačno su stigli ti instrumenti, ali su dvije godine, ili godinu i pol, tu „spavali.“ Buduće da nije nitko iz Buševca došao poučiti, došao sam ja (smije se...). Klokotičane imaju dobre veze u Buševcu, pa su mogli naći tamo nekoga. Jer, koliko ima do tamo? Preko Vojvodine, preko Osjeka i...tamo si. Kad sam ja dao ideju tambura nisam mislio da ću ja doći vježbati, ali, budući da nitko drugi nije, onda jednostavno moj entuzijazam me nije pustio na miru, pa rekoh...u ime Bože!

Dobro, rekao sam onda, ja ću početi raditi s grupom. Ali samo s djecom neću početi! Kod djece ti

je tako: ti uložiš puno energije, puno truda, a onda, kada su ti trinaest godina, prestanu. Tako da sam rekao da ću raditi i djecom, i omladinom, i odraslima zajedno.

Kako grupa radi kada vi niste prisutni ovdje?

Na primjer, prekjučer i jučer vježbali smo dvanaest komada, odnosno dvanaest pjesama, a to znači da oni sad znaju i nadam se da će oni to dobro vježbati tada kada ne budem ja s njima. Ali, ako oni mi kažu da trebaju note za neku novu pjesmu, onda ja napišem note, pošaljem internetom i napravim snimku kako bi se to trebalo odsvirati. Danas tehnički ide lakše.

Jel su oni znali note na početku?

Ne! Žali Bože, ni dan danas ne znaju note neki od njih. To je svojevrsni problem, jer oni još uvijek preko svake note napišu slovo, a to nije, pak, najbolje. To komplicira stvari, posao i učenje, ali nadamo se da ćemo do kolovoza uspjeti!

Događa li se da nađete nekog novog člana u vašim navratima ili da, pak, neki stari član napusti grupu?

Da, to se događa. Čudio sam se, kad sam bio u studenome tu, našao sam pet šest novih svirača kojih nisam viđao prije. Neki od njih su dobro izvježbali bez mene, sami. Na tom se putu mora nastaviti!

Mislite li ove godine ponovno doći u Klokotič?

Ako Bog da, onda ću u kolovozu, kad bude krizma u Lupaku, pa ću par dana prije skočiti do Klokotiča na vježbe. Ali, kako to vazda jest: čovjek planira, Bog odredi! Jasnije je da je dobro da od časa do časa dođem na lice mjesta...ali vidjet ćemo!

Imate li emocija kad god dođete da ćete naći nešto bolje ili pak opadnut nivo onoga što ste ostavili?

Nikad je ne dođem bez svojih predodžbi, ali nisam ja konkretno taj koji određuje kako grupa stoji. Reći ću vam, ipak, jednu stvar: Bio sam u Buševcu kod Katulića. Ako jedan Katulić kaže da se divi kako grupa napreduje, onda mislim da je sve rečeno.

Daniel Lucacela

„ŠKOLA DRUGAČIJE”

Popularnost programa „Škola drugačije” sve više raste u rumunjskim školama, a to postaje vidljivo među učenicima u periodu kada je obična nastava zamijenjena raznim izvannastavnim aktivnostima.

Ove godine, „Škola drugačije” za djecu predškolske dobi i učenike od prvog do četvrtog razreda odvijala se u Karaševu od 22. do 26. svibnja. Cilj programa je impliciranje učenika i nastavnika u izvannastavna djelovanja koja će doprinijeti boljem razvitku djeteta. U okviru raznih aktivnosti stimulira se dječja mašta, potiče se socioemocionalni razvoj te komunikacijske sposobnosti. Više od toga, izvannastavne aktivnosti pomažu nastavnicima da bolje

upoznaju svoje učenike te da pronađu idealan način prenošenja nastavne građe.

U tjednu „Škola drugačije” odvijale su se brojne aktivnosti gdje su učenici naučili usavršiti svoje kompetencije te istaknuti svoje sposobnosti.

Među najistaknutijim aktivnostima ubrajali su se i poučni izleti, u okviru kojih djeca su imala mogućnost vidjeti različita mjesta u Rumunjskoj, u kojima obiluje povijest i prirodna ljepota.

Maria Giurchița

